

۴۷۳۵

بسمه تعالی

۱۳۷۲ / ۴ / ۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی
حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری

لایحه " داوری تجاری بین المللی " که بنابه پیشنهاد معاونت
حقوقی و امور مجلس رییس جمهور در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۵
هیات وزیران به تصویب رسیده است ، جهت طی تشریفات قانونی به
پیوست تقدیم می گردد.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رونوشت : دفتر مقام معظم رهبری ، دفتر رییس جمهور ، دفتر معاون
اول رییس جمهور ، دفتر هیات دولت ، شورای نگهبان ، دفتر معاونت
حقوقی و امور مجلس رییس جمهور ، وزارت امور اقتصادی و دارایی ،
وزارت امور خارجه و وزارت دادگستری

جمهوری اسلامی ایران

شیر

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی

باعنایت به موقعیت جمهوری اسلامی ایران درخاورمیانه وهمچنین دربین کشورهای عضو اوکو والحق جمهوریهای تازه استقلال یافته شوروی سابق به آن که زمینه مساعدی را جهت ایجاد مراکز داوری در ایران ایجاد نموده است به منظور برخورداری از فواید حاصل از تاسیس مراکز یاد شده از قبیل سرعت بخشیدن به حل اختلافات تجاری بین المللی تربیت داوران بین المللی ایرانی با تجربه و موثر در داوریهایی که طرف آن ایرانی است، آشنایی داوران بین المللی مرتبط با مراکز داوری ایرانی بامقررات داخلی کشور که رعایت بیشتر حقوق اتباع ایران را در اختلافات تجاری بدنبال خواهد داشت و نیز تشویق اتباع داخلی به حل و فصل اختلافات بین المللی از طریق مراجعه به داوری و کاهش تراکم کارهای قوه قضاییه، پیشنهاد فوق جهت طی مراحل قانونی تقدیم می شود:

لایحه داوری تجاری بین المللی

فصل اول: مقررات عمومی

ماده ۱ - قلمرو اجرا

(۱) داوری اختلافات در روابط تجاری بین المللی اعم از خرید و فروش کالا و خدمات، حمل و نقل، بیمه، امور مالی، خدمات مشاوره ای، سرمایه گذاری، همکاریهای فنی، نمایندگی، حق العمل کاری، بیمانکاری و فعالیتهای مشابه مطابق مقررات این قانون صورت خواهد پذیرفت.

(۲) کلیه اشخاصی که اهلیت اقامه دعوا دارند می توانند داوری اختلافات تجاری بین المللی خود را اعم از اینکه در مراجع قضایی طرح شده یا نشده باشد در صورت طرح در هر مرحله که باشد بانراضی، طبق مقررات این قانون به داوری ارجاع کنند.

ماده ۲ - تعاریف و قواعد تفسیر

تعاریف اصطلاحاتی که در این قانون بکار رفته است بقرار ذیل می باشد.

- (۱) "داوری" عبارت است از رفع اختلاف بین متداعیین در خارج از دادگاه بوسیله شخص یا اشخاص حقیقی یا حقوقی مرضی الطرفین و بانصبابی.
- (۲) داوری در صورتی "بین المللی" است که احدا از طرفین در زمان انعقاد موافقتنامه داوری به

موجب قوانین ایران تبعه ایران نباشد.

(۳) "موافقتنامه داوری" توافقی است بین طرفین که به موجب آن تمام یا بعضی از اختلافاتی که در مورد یک یا چند رابطه حقوقی معین اعم از قراردادی یا غیر قراردادی به وجود آمده یا ممکن است پیش آید، به داوری ارجاع می شود. موافقتنامه داوری ممکن است به صورت شرط داوری در قرارداد و یا به صورت قرارداد جداگانه باشد.

(۴) "داور" اعم از داور واحد و یا هیات داوران است.

(۵) منظور از "دادگاه" یکی از محاکم سازمان قضایی جمهوری اسلامی ایران است.

(۶) در هر یک از مقررات این قانون که به توافق موجود و یا آتی طرفین اشاره شده است، مراتب شامل مقررات داوری مورد اشاره در آن توافق نیز خواهد بود.

ماده ۳ - ابلاغ اوراق و اخطاریه ها

در صورتی که بین طرفین راجع به نحوه و مرجع ابلاغ اوراق مربوط به داوری توافقی صورت نگرفته باشد، به یکی از طرق ذیل عمل خواهد شد:

(۱) در داوری سازمانی، نحوه و مرجع ابلاغ مطابق مقررات سازمان مزبور خواهد بود.

(۲) داوری می تواند بر اساس نحوه و مرجع ابلاغ را مشخص کند و بر اساس آن اوراق داوری را برای طرفین ارسال دارد.

(۳) خواهان داوری می تواند درخواست داوری را به طریق کتبی از قبیل نامه سفارشی دو قبضه، پیام تصویری، تلکس، تلگرام یا نظایر آنها برای طرف دیگر ارسال دارد. چنین درخواستی فقط هنگامی ابلاغ شده محسوب است که مخاطب به آن پاسخ دهد و یا بر اساس آن اقدامی به عمل آورد یا اینکه وصول آن به طرف ثابت شود.

ماده ۴ - شروع جریان داوری

(۱) داوری از زمانی شروع می شود که درخواست داوری بر اساس مفاد ماده (۳) این قانون به خواننده داوری ابلاغ شده باشد، مگر اینکه طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند.

(۲) جز در مواردی که ترتیب دیگری بین طرفین مقرر شده باشد، درخواست داوری باید حاوی نکات ذیل باشد:

الف - درخواست ارجاع اختلاف به داوری.

ب - نام و نشانی طرفین.

ج - بیان ادعا و خواسته آن.

د - شرط داوری و یا موافقتنامه داوری.

جمهوری اسلامی ایران

شیرس جمهور

درخواست دآوری ممکن است حاوی اطلاعاتی در مورد تعداد داوران و چگونگی انتخاب آنان به شرح مذکور در فصل سوم این قانون و همچنین راجع به موافقتنامه‌ها، قراردادها و باوقایعی که موجب بروز اختلاف شده است، باشد.

ماده ۵ - انصراف از حق ایراد

در صورتی که هریک از طرفین با علم به عدم رعایت مقررات غیرآمره این قانون و یا شرایط قابل عدول موافقتنامه دآوری، دآوری را ادامه دهد و ایراد خود را فوراً و با در مهلتی که به این منظور تعیین شده است، اقامه نکند، چنین تلقی خواهد شد که از حق ایراد صرف نظر کرده است.

ماده ۶ - مرجع نظارتی

(۱) انجام وظایف مندرج در ماده (۹)، بندهای (۳) و (۴) ماده (۱۱)، بند (۳) ماده (۱۳)، بند (۱) ماده (۱۴)، بند (۳) ماده (۱۶)، ماده (۳۳) و ماده (۳۵) به عهده رئیس دادگاه حقوقی یک واقع در مرکز استانی است که مقر دآوری در آن قرارداد دارد، و تازمانی که مقر دآوری مشخص نشده، به عهده رئیس دادگاه حقوقی یک مرکز استان تهران است.

تصمیمات رئیس دادگاه در این موارد قطعی و غیر قابل اعتراض است.

(۲) در دآوری‌های سازمانی انجام وظایف مندرج در بندهای (۲) و (۳) ماده (۱۱) بند (۳) ماده (۱۳) و بند (۱) ماده (۱۴) به عهده سازمان دآوری مربوط است.

فصل دوم - موافقتنامه دآوری

ماده ۷ - شکل موافقتنامه دآوری

موافقتنامه دآوری باید طی سندی به امضای طرفین رسیده باشد، یا مبادله نامه، تلکس، تلگرام، یا نظایر آنها بر وجود موافقتنامه مزبور دلالت نماید. یا یکی از طرفین طی مبادله دادخواست یا دفاعیه، وجود آنرا ادعا کند و طرف دیگر عملاً آنرا قبول نماید. ارجاع به سندی در قرارداد کتبی که متضمن شرط دآوری باشد نیز به منزله موافقتنامه مستقل دآوری خواهد بود.

ماده ۸ - موافقتنامه دآوری و دعوی مطروحه نزد دادگاه

دادگاهی که دعوی موضوع موافقتنامه دآوری نزد آن اقامه شده است باید در صورت درخواست یکی از طرفین تا اولین جلسه دادگاه، دعوی طرفین را به دآوری احاله نماید، مگر اینکه احراز کند که موافقتنامه دآوری باطل و ملغی الاثر یا غیر قابل اجرامی باشد.

طرح دعوادر دادگاه مانع شروع و یا ادامه جریان رسیدگی دآوری و صدور رای دآوری

نخواهد بود.

ماده ۹ - موافقتنامه داوری و قرارتامین یادستورموقت
هریک از طرفین، قبل یا حین رسیدگی داوری می توانند از رییس دادگاه موضوع ماده (۶)
صدور قرارتامین و یادستورموقت را درخواست نمایند.

فصل سوم - ترکیب هیات داوری

ماده ۱۰ - تعداد داوران

تعیین تعداد داوران برعهده طرفین اختلاف است. در صورت عدم تعیین، هیات داوری مرکب
از سه عضو خواهد بود.

ماده ۱۱ - تعیین داوران

(۱) طرفهای اختلاف می توانند با توجه و رعایت مقررات بندهای (۳) و (۴) این ماده در مورد
روش تعیین داور توافق نمایند. طرف ایرانی نمی تواند مادامی که اختلاف ایجاد نشده است به نحوی
از آنجا ملتزم شود که در صورت بروز اختلاف حل آنرا به داوری یک یا چند نفر مرجوع نماید که آن شخص
یا اشخاص دارای همان تابعیتی باشند که طرف یا اطراف وی دارند.

(۲) در صورت نبودن چنین توافقی به ترتیب زیر اقدام خواهد شد:

الف - برای تعیین هیات داوری، هر طرف داور خود را انتخاب می کند و داوران منتخب، سرداور
را تعیین خواهند کرد. چنانچه یکی از طرفین ظرف سی (۳۰) روز از تاریخ شروع داوری، داور خود را تعیین
و قبولی وی را تحصیل نکند یا اگر داوران منتخب نتوانند ظرف سی (۳۰) روز از تاریخ انتخاب
در مورد سرداور توافق و قبولی وی را تحصیل نمایند، بنابه تقاضای یکی از طرفین حسب مورد تعیین
داور طرف ممتنع یا سرداور طبق مقررات ماده (۶) صورت خواهد گرفت.

ب - در داوری یک نفره، اگر طرفین نتوانند در مورد انتخاب داور به توافق برسند، داور بنابه تقاضای
یکی از طرفین توسط مرجع موضوع ماده (۶) تعیین خواهد شد.

(۳) هرگاه براساس روش تعیین داور که مورد توافق طرفین قرار گرفته است، یکی از طرفین اقدام
نماید یا طرفین و یا داوران منتخب به توافق نرسند و یا اینکه شخص ثالث، اعم از حقیقی یا حقوقی به
وظیفه ای که در این خصوص به وی محول شده است، عمل ننماید، هر کدام از طرفین می تواند برای
اتخاذ تصمیم به مرجع موضوع ماده (۶) مراجعه نماید مگر اینکه طریق دیگری مورد توافق طرفین
قرار گرفته باشد.

جمهوری اسلامی ایران

نخستین محموب

(۴) مقام ناصب باید کلیه شرایطی را که طرفین در موافقتنامه برای تعیین "داور" مقرر داشته اند رعایت نموده و استقلال و بی طرفی "داور" را ملحوظ نماید. در هر صورت سرداور را باید از اتباع کشور ثالث انتخاب نماید و داور طرف ممتنع از بین اتباع کشور طرف دیگر منصوب نخواهد شد.

(۵) هرگاه در موافقتنامه داور طرفین ملتزم شده باشند که در صورت بروز اختلاف شخص یا اشخاص معینی داور نمایند و آن شخص و یا اشخاص نخواهند یا نتوانند به عنوان داور رسیدگی کنند، موافقتنامه داور ملغی الاثر خواهد بود مگر آنکه طرفین به داور شخص یا اشخاص دیگری تراضی کنند یا به نحوی دیگر توافق کرده باشند.

(۶) در مواردی که داور بیش از دو طرف داشته باشد و طرفی به نحوی دیگری توافق ننموده باشند هیات داور به ترتیب زیر تعیین خواهد شد.

الف - خواهان یک داور تعیین خواهد کرد و در صورت تعدد، خواهانها مشترکاً یک داور تعیین خواهند کرد. داور خوانده یا خوانندگان نیز به همین روش تعیین می شود.

چنانچه خواهانها یا خوانندگان در مورد داور خود به توافق نرسند داور هر یک از طرفین (خواهانها یا خوانندگان) بوسیله مرجع موضوع ماده (۶) تعیین خواهد شد.

ب - تعیین سرداور بر عهده داوران منتخب است و در صورتی که به توافق نرسند سرداور توسط مرجع موضوع ماده (۶) تعیین می شود.

ج - هرگاه در مورد خواهان یا خواننده بودن یک یا چند طرف داور، اختلاف باشد هیات داور مرکب از سه نفر به انتخاب مرجع موضوع ماده (۶) خواهد بود.

د - سایر موارد در داورهای چند جانبه از جمله جرح و قصورتابع مقرراتی است که برای داورهای دو جانبه مقرر شده است.

ماده ۱۲ - موارد جرح داور

(۱) "داور" در صورتی قابل جرح است که اوضاع و احوال موجود باعث تردیدهای موجهی در خصوص بی طرفی و استقلال او شود، و یا اینکه واجد اوصافی که مورد توافق و نظر طرفین بوده است، نباشد. هر طرف صرفاً به استناد عللی که پس از تعیین "داور" از آنها مطلع شده، می تواند داور را که خود تعیین کرده و یا در جریان تعیین او مشارکت داشته است، جرح کند.

(۲) شخصی که به عنوان داور مورد پیشنهاد قرار می گیرد، باید هرگونه اوضاع و احوالی را که موجب تردید موجه در مورد بی طرفی و استقلال او می شود، افشا نماید. "داور" باید از موقع انتصاب به عنوان "داور" و در طول جریان داور نیز بروز چنین اوضاع و احوالی را بدون تاخیر به طرفین اطلاع دهد،

جمهوری اسلامی ایران

نرس جمهور

مگر اینکه قبلاً آنان را از اوضاع و احوال مذکور مطلع نموده باشد.

ماده ۱۳ - تشریفات جرح

- (۱) طرفین می‌توانند در مورد تشریفات جرح "داور" توافق نمایند.
- (۲) در صورت نبودن چنین توافقی، طرفی که قصد جرح "داور" را دارد بایستی ظرف (۱۵) روز از تاریخ اطلاع از تشکیل "داوری" یا اطلاع از هرگونه اوضاع و احوال مذکور در بند (۱) ماده (۱۳) دلایل جرح راطی لایحه‌ای به "داور" اعلام کند. "داور" در مورد جرح اتخاذ تصمیم می‌کند، مگر اینکه "داور" مورد جرح از سمت خود کناره‌گیری کند و یا طرف مقابل نیز جرح را بپذیرد.
- (۳) جرحی که بارعایت تشریفات بندهای (۱) و (۲) این ماده به عمل آمده است اگر مورد قبول قرار نگیرد، طرفی که "داور" را جرح کرده می‌تواند ظرف سی (۳۰) روز پس از دریافت اخطار به حاوی تصمیم مربوط به رد جرح، از مرجع موضوع ماده (۶) درخواست نماید که نسبت به جرح، رسیدگی و اتخاذ تصمیم کند. مادام که چنین درخواستی تحت رسیدگی است "داور" می‌تواند جریان داوری را ادامه دهد و رای نیز صادر کند.

ماده ۱۴ - قصور و یا عدم امکان انجام وظیفه

- (۱) اگر یک داور به موجب قانون یا عملاً قادر به انجام وظایف خود نباشد و یا بنا به علل دیگری موفق به انجام وظایفش بدون تاخیر موجه نشود، مسوولیت وی خاتمه می‌یابد. چنانچه در تحقق موارد مذکور بین طرفین اختلاف باشد هر یک از آنها می‌تواند از مرجع مذکور در ماده (۶) درخواست کند که در مورد ختم ماموریت "داور" مزبور اتخاذ تصمیم نماید.
- (۲) صرف کناره‌گیری و یا موافقت طرف دیگر یا ختم ماموریت "داور"، به معنای قبول اعتبار و صحت دلایل جرح، قصور، یا عدم قدرت بر انجام وظیفه نخواهد بود.

ماده ۱۵ - تعیین داور جانشین

هرگاه ماموریت یک "داور" به موجب مواد (۱۳) یا (۱۴) یا به علت کناره‌گیری، یا بلحاظ توافق طرفین در خصوص لغو ماموریت او و یا به جهات و دلایل دیگری خاتمه پذیرد "داور" جانشین مطابق مقررات حاکم بر تعیین داوری که تغییر یافته است، تعیین می‌شود.

فصل چهارم - صلاحیت "داور"

ماده ۱۶ - اتخاذ تصمیم در مورد صلاحیت

- (۱) "داور" می‌تواند در مورد صلاحیت خود و همچنین درباره وجود و یا اعتبار موافقتنامه داوری

جمهوری اسلامی ایران

شیرس جمهور

اتخاذتصمیم کند. شرط داوری که بصورت جزئی از یک قرارداد باشد از نظر اجرای این قانون به عنوان موافقتنامه ای مستقل تلقی می شود، تصمیم "داور" در خصوص بطلان و ملغی الاثر بودن قرارداد فی نفسه به منزله عدم اعتبار شرط داوری مندرج در قرارداد نخواهد بود.

(۲) ایراد به صلاحیت "داور" نباید موخر از تسلیم لایحه دفاعیه باشد. صرف تعیین "داور" و یا مشارکت در تعیین وی توسط هریک از طرفین مانع از ایراد صلاحیت نخواهد بود ایراد به خروج "داور" از حدود صلاحیت در جریان رسیدگی داوری باید به محض بروز آن عنوان شود. "داور" می تواند در هر کدام از موارد مذکور، ایراد خارج از موعد را نیز بپذیرد، مشروط بر آنکه تاخیر را موجه تشخیص دهد.

(۳) در صورت ایراد به اصل صلاحیت و یا به وجود و یا اعتبار موافقتنامه داوری (جز در صورتی که طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند) "داور" باید به عنوان یک امر مقدماتی، قبل از ورود به ماهیت دعوی نسبت به آن اتخاذتصمیم کند، اتخاذتصمیم در مورد ایراد خروج "داور" از حدود صلاحیت که سبب آن در حین رسیدگی حادث شود ممکن است در ضمن رای ماهوی بعمل آید. چنانچه "داور" به عنوان یک امر مقدماتی به صلاحیت خود نظر بدهد، هریک از طرفین می تواند ظرف سی (۳۰) روز پس از وصول ابلاغیه آن از دادگاه مندرج در ماده (۶) درخواست کند که نسبت به موضوع رسیدگی و اتخاذتصمیم نماید. مادام که درخواست مزبور در دادگاه تحت رسیدگی است "داور" می تواند به رسیدگی خود ادامه دهد و رای نیز صادر کند.

ماده (۱۷) - اختیار "داور" برای صدور دستور موقت

"داور" می تواند در امور مربوط به موضوع اختلاف که محتاج به تعیین تکلیف فوری است، به درخواست هر کدام از طرفین دستور موقت صادر نماید، مگر آنکه طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند. "داور" می تواند مقرر نماید که متقاضی تامینی مناسب بپردازد. در هر دو صورت چنانچه طرف دیگر تامینی بدهد که متناسب با موضوع دستور موقت باشد "داور" از دستور موقت رفع اثر خواهد کرد.

فصل پنجم - نحوه رسیدگی داوری

ماده ۱۸ - رفتار مساوی با طرفین

رفتار با طرفین باید به نحو مساوی باشد و به هر کدام از آنان فرصت کافی برای طرح ادعا و یا دفاع و ارائه دلایل داده شود.

ماده ۱۹ - تعیین قواعد رسیدگی

(۱) طرفین می توانند به شرط رعایت مقررات آمره این قانون در مورد آیین رسیدگی داوری

توافق نمایند.

(۲) در صورت نبودن چنین توافقی "داور" بارعایت مقررات این قانون، داوری را به نحو مقتضی اداره و تصدی می نماید. تشخیص ارتباط، موضوعیت و ارزش هرگونه دلیل برعهده "داور" است.

ماده ۲۰ - محل داوری

(۱) داوری در محل مورد توافق طرفین انجام می شود. در صورت عدم توافق محل داوری با توجه به اوضاع و احوال دعوا، و سهولت دسترسی طرفین، توسط "داور" تعیین می شود.

(۲) "داور" می تواند برای شور بین اعضا، استماع شهادت شهود و کارشناسان طرفین، یا بازرسی کالا و سایر اموال و بناستاد و مدارک، در هر محلی که خود مقتضی بداند تشکیل جلسه دهد، مگر طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند.

ماده ۲۱ - زبان

طرفین می توانند در مورد زبان یا زبانهای مورد استفاده در رسیدگی داوری توافق نمایند. در غیر این صورت "داور" زبان یا زبانهای مورد استفاده در داوری را تعیین می کند. توافق طرفین یا تصمیم "داور" در این مورد شامل هرگونه لوایح، مدارک و دلایل طرفین، مذاکرات جلسات رسیدگی، مراسلات "داور" و صدور رای خواهد بود.

ماده ۲۲ - دادخواست و دفاعیه

(۱) خواهان باید ظرف مهلتی که طرفین توافق کرده اند یا توسط "داور" تعیین شده است، تعهدات یا جهات دیگری که به موجب آن خود را مستحق می داند، همچنین نکات مورد اختلاف و خواسته یا خسارت مورد درخواست را ارائه کند، و خوانده نیز باید دفاعیه خود در خصوص موارد مذکور را ظرف مهلت مورد توافق یا تعیین شده توسط "داور" تسلیم کند.

طرفین می توانند کلیه مدارکی که مرتبط تشخیص می دهند و با فهرست مدارک یا سایر ادله ای که در نظر دارند بعداً تسلیم کنند همراه با دادخواست یا دفاعیه خود تقدیم دارند.

(۲) چنانچه بین طرفین ترتیب دیگری مقرر نشده باشد، هر یک از آنها می تواند دادخواست یا دفاعیه خود را در طول رسیدگی داوری اصلاح یا تکمیل کند، مگر آنکه "داور" چنین اصلاح یا تکمیلی را به علت تاخیر یا تبعیض نسبت به طرف دیگر مجاز تشخیص ندهد.

ماده ۲۳ - جلسه استماع یا رسیدگی

(۱) تشخیص لزوم تشکیل جلسه برای ارائه ادله و توضیحات برعهده "داور" است لکن در صورتی که یکی از طرفین در زمان مناسب درخواست تشکیل جلسه نماید، برگزار نمودن جلسه استماع الزامی است مگر اینکه طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند.

جمهوری اسلامی ایران

شعبه دادرسی

(۲) "داور" باید تشکیل هرگونه جلسه استماع ویا جلسه رسیدگی برای بازرسی کالا ویا سایر اموال ویا مدارک طرفین را تا مهلت کافی به طرفین ابلاغ کند.

(۳) کلیه لوائح، مدارک یا سایر اطلاعاتی که توسط یکی از طرفین به "داور" تسلیم شده و همچنین گزارش کارشناسی یا ارزیابی یا مدارکی که ممکن است، "داور" هنگام اتخاذ تصمیم به آنها استناد کند، باید برای طرفین ابلاغ شود.

ماده ۲۴ - قصور هر کدام از طرفین

(۱) چنانچه خواهان بدون عذر موجه در تقدیم دادخواست قصور کند، "داور" قرار ابطال درخواست داورى را صادر خواهد کرد.

(۲) در صورتی که خواننده بدون عذر موجه در تقدیم دفاعیه قصور کند "داور" رسیدگی را ادامه خواهد داد، بدون اینکه کوتاهی مزبور فی نفسه به معنای قبول ادعای خواهان توسط خواننده تلقی شود.

(۳) اگر هریک از طرفین از حضور در جلسه استماع ویا ارائه ادله مورد استناد خویش خودداری کند "داور" می تواند رسیدگی را ادامه دهد و بر اساس مدارک موجود به صدور رای مبادرت کند.

ماده ۲۵ - ارجاع امر به کارشناس

"داور" می تواند در مواردی که لازم بداند موضوع را به کارشناسی ارجاع و مقرر کند که هر کدام از طرفین هرگونه اطلاعات مرتبط را در اختیار کارشناس قرار دهد و موجبات دسترسی وی را به مدارک مربوط، کالا، یا سایر اموال برای انجام بازرسی فراهم آورد، مگر اینکه طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند.

در صورت درخواست یکی از طرفین ویا در صورتی که "داور" لازم بداند کارشناس باید پس از تقدیم گزارش کتبی، در جلسه استماع نیز شرکت کند و به سوالات پاسخ بگوید، طرفین نیز می توانند به منظور ادای شهادت در خصوص نکات مورد اختلاف، کارشناس یا کارشناسانی را به عنوان شاهد خود معرفی کنند.

ماده ۲۶ - ورود شخص ثالث

هرگاه شخص ثالثی در موضوع داورى برای خود مستقلاً حقی قابل باشد ویا خود را در محق شدن یکی از طرفین ذی نفع بداند، می تواند مادام که ختم رسیدگی اعلام نشده است وارد داورى شود، مشروط بر اینکه موافقتنامه و آیین داورى و "داور" را بپذیرد، و ورود وی مورد ایراد هیچ کدام از طرفین واقع نشود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس‌جمهور

فصل ششم - ختم رسیدگی و صدور رای

ماده ۲۷ - قانون حاکم

(۱) "داور" برحسب قواعد حقوقی که طرفین در مورد ماهیت اختلاف برگزیده‌اند، اتخاذ تصمیم خواهد کرد. تعیین قانون یا سیستم حقوقی یک کشور مشخص، به هر نحو که صورت گیرد، به عنوان ارجاع به قوانین ماهوی آن کشور تلقی خواهد شد. قواعد حل تعارض مشمول این حکم نخواهد بود، مگر اینکه طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند.

(۲) در صورت عدم تعیین قانون حاکم از جانب طرفین "داور" براساس قانونی به ماهیت اختلاف رسیدگی خواهد کرد که به موجب قواعد حل تعارض مناسب تشخیص دهد.

(۳) "داور" در صورتی که طرفین صریحاً اجازه داده باشند، می‌تواند براساس عدل و انصاف یا به صورت کدخدا منشانه تصمیم بگیرد.

(۴) "داور" باید در کلیه موارد براساس شرایط قرارداد اتخاذ تصمیم کند، و عرف بازرگانی موضوع مربوط را مورد نظر قرار دهد.

ماده ۲۸ - سازش

چنانچه طرفین در جریان رسیدگی، اختلافات خود را از طریق سازش حل کنند، "داور" قرار سقوط دعوی داور را صادر می‌کند، و چنانچه یکی از طرفین تقاضا کند و طرف مقابل اعتراض نکند، موافقتنامه سازش را بصورت رای داور براساس شرایط مرضی الطرفین با رعایت مفاد ماده (۳۰) صادر می‌کند.

ماده ۲۹ - اخذ تصمیم توسط گروه داوران

در داوریهایی که توسط بیش از یک داور صورت می‌گیرد، هر تصمیم هیات داور باید با اکثریت اعضای هیات داور اتخاذ شود، مگر اینکه طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند.

ماده ۳۰ - شکل و محتوای رای

(۱) رای باید به صورت کتبی باشد و به امضای داور یا داوران برسد. در موردی که داور بیش از یک نفر باشد، امضای اکثریت کافی خواهد بود، مشروط بر اینکه علت عدم امضای دیگر اعضا ذکر شود.

(۲) کلیه دلایلی که رای بر آنها مبتنی است، باید در متن رای آورده شود، مگر اینکه طرفین توافق کرده باشند که دلایل رای ذکر نشود، یا رای براساس شرایط مرضی الطرفین به موجب ماده (۲۸) صادر شده باشد.

جمهوری اسلامی ایران

شعبه پنجم

(۳) رای باید حاوی تاریخ و محل داوری موضوع بند (۱) ماده (۲۰) باشد.

(۴) پس از امضای رای، رونوشت آن باید به هریک از طرفین ابلاغ شود.

ماده ۳۱ - ختم رسیدگی

رسیدگی داوری با صدور رای نهایی یا به موجب دستور "داور" در موارد زیر خاتمه می‌یابد:

(۱) استرداد دعوا توسط خواهان مگر اینکه خوانده بدان اعتراض نماید و "داور" برای وی منافع

مشروع و موجهی در حل و فصل نهایی اختلاف احراز نماید.

(۲) عدم امکان و یا عدم لزوم ادامه رسیدگی به دلیل دیگر به تشخیص "داور"

(۳) توافق طرفین در ختم رسیدگی.

ماده ۳۲ - اصلاح و تفسیر رای، رای تکمیلی

(۱) "داور" می‌تواند بنا به تقاضای هریک از طرفین یا راساً هرگونه اشتباه در محاسبه، نگارش

و یا اشتباهات مشابه در رای را اصلاح و یا از آن رفع ابهام کند.

مهلت تقاضای طرفین سی (۳۰) روز از تاریخ ابلاغ رای می‌باشد، و باید نسخه‌ای از تقاضای

مزبور برای طرف دیگر ارسال شود. "داور" حداکثر ظرف سی (۳۰) روز از تاریخ وصول تقاضا،

و در مواردی که راساً متوجه اشتباه یا ابهام شده باشد، ظرف سی (۳۰) روز از تاریخ صدور رای، نسبت

به اصلاح یا تفسیر آن اقدام خواهد کرد.

(۲) هر کدام از طرفین می‌تواند ضمن ارسال اظهاریه برای طرف دیگر، ظرف سی (۳۰) روز

از تاریخ دریافت رای، از "داور" تقاضا کند نسبت به ادعاهایی که اقامه کرده، ولی در رای مسکوت مانده

است رای تکمیلی صادر کند. "داور" چنانچه این درخواست را موجه تشخیص دهد، ظرف شصت

(۶۰) روز نسبت به صدور رای تکمیلی اقدام می‌کند. "داور" می‌تواند در صورت لزوم مهلت مزبور را

تمدید کند.

(۳) مقررات ماده (۳۰) در مورد اصلاح، تفسیر و رای تکمیلی لازم‌الرعایه است.

فصل هفتم - اعتراض به رای

ماده ۳۳ - درخواست ابطال رای

(۱) رای داوری در موارد زیر به درخواست یکی از طرفین توسط دادگاه موضوع ماده (۶) قابل

ابطال است.

الف - یکی از طرفین فاقد اهلیت بوده باشد.

جمهوری اسلامی ایران

شیرس جمهور

ب - موافقتنامه داوری به موجب قانونی که طرفین بر آن موافقتنامه حاکم دانسته‌اند معتبر نباشد، و در صورت سکوت قانون حاکم، مخالف صریح قانون ایران باشد.

ج - مقررات این قانون در خصوص ابلاغ اخطاریه‌های تعیین داور یا درخواست داوری رعایت نشده باشد.

د - درخواست کننده ابطال، به دلیلی که خارج از اختیار او بوده، موفق به ارائه دلایل و مدارکی خود نشده باشد.

ه - "داور" خارج از حدود اختیارات خود رای داده باشد. چنانچه موضوعات مرجوعه به داوری قابل تفکیک باشد، فقط آن قسمتی از رای که خارج از حدود اختیارات "داور" بوده، قابل ابطال است.

و - ترکیب هیات داوری یا آیین دادرسی مطابق موافقتنامه داوری نباشد و یا در صورت سکوت و یا عدم وجود موافقتنامه داوری، مخالف قواعد مندرج در این قانون باشد.

ز - رای داوری مشتمل بر نظر موافق و موثر داوری باشد که جرح او توسط مرجع موضوع ماده (۶) پذیرفته شده است.

ح - رای داوری مستند به سندی بوده باشد که جعلی بودن آن به موجب حکم نهایی ثابت شده باشد.

ط - پس از صدور رای داوری مدارکی یافت شود که دلیل حقانیت درخواست کننده ابطال بوده و ثابت شود که آن مدارک را طرف مقابل مکتوم داشته و یا باعث کتمان آنها شده است.

(۲) در خصوص موارد مندرج در بندهای (ح) و (ط) فوق، طرفی که از سند مجعول یا مکتوم متضرر شده است، می‌تواند پیش از آنکه درخواست ابطال رای داوری را به عمل آورد، از "داور" تقاضای رسیدگی مجدد نماید، مگر در صورتی که طرفین به نحو دیگری توافق کرده باشند.

(۳) درخواست ابطال رای موضوع بند (۱) فوق ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ رای داوری اعم از رای تصحیحی، تکمیلی، یا تفسیری به معترض، باید به دادگاه موضوع ماده (۶) تقدیم شود، والا مسموع نخواهد بود.

ماده ۳۴ - بطلان رای

در موارد زیر رای "داور" اساساً باطل و غیر قابل اجراست.

(۱) در صورتی که موضوع اصلی اختلاف به موجب قوانین ایران قابل حل و فصل از طریق داوری نباشد.

(۲) در صورتی که مفاد رای مخالف با نظم عمومی یا اخلاق حسنه کشور و یا قواعد آمره این قانون باشد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

(۳) رای داورى صادره در خصوص اموال غير منقول واقع در ايران باقوانين آمره جمهورى اسلامى ايران ويا با مفاد اسناد رسمى كه از اعتبار نيفتاده است معارض باشد ، مگر آنكه در مورد اخير "داور" حق سازش داشته باشد .

فصل هشتم - اجراى رای

ماده ۳۵ - اجرا

(۱) باستثنای موارد مندرج در مواد (۳۳) و (۳۴) آرای داورى كه مطابق مقررات اين قانون صادر شود قطعى وپس از ابلاغ لازم الاجرا است و در صورت درخواست كتبى از دادگاه موضوع ماده (۶) ترتيبات اجراى احكام دادگاهها به مورد اجرا گذاشته مى شوند.

(۲) در صورتى كه يكي از طرفين از دادگاه موضوع ماده (۶) اين قانون درخواست ابطال رای داورى را به عمل آورده باشد، و طرف ديگر تقاضای شناسایی يا اجراى آن را کرده باشد، دادگاه مى تواند در صورت درخواست متقاضى شناسایی يا اجراى رای ، مقرر دارد كه درخواست كننده ابطال تايمين مناسب بسپارد .

فصل نهم - ساير مقررات

ماده ۳۶ - قوانين ديگر و معاهدات

(۱) داورى اختلاف تجارى بين المللى موضوع اين قانون از شمول قواعد داورى مندرج در قانون آيين دادرسى مدنى وساير قوانين و مقررات مستثنى است .

(۲) اين قانون نسبت به ساير قوانين جمهورى اسلامى ايران كه به موجب آنها اختلافات خاصى را نمى توان به داورى ارجاع كرد، تاثيرى نخواهد داشت .

(۳) در صورتى كه در معاهدات و توافقهائى فى ما بين دولت ايران وساير دول ترتيبات وشرايط ديگرى براى داورىهاى موضوع اين قانون مقرر شده باشد ، همان ترتيبات وشرايط متبع خواهد بود .

وزير دادگستري

وزير امور اقتصادى و دارايى

رئیس جمهور

۵
۱۲/۱۰/۶۸
۱۲/۱۰/۶۸